

СТАНОВИЩЕ
от доц. Силвия Борисова Димитрова, д.м.

Член на научно жури
съгласно заповед Р-109-309 / 01.06.2018г.
на Ректора на Медицински университет – Варна,
определена да изготви становище със заповед Р-109-421/ 13.07.2018г.

Относно: обявен конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве по специалност Управление на здравните грижи, обявен в ДВ, бр.36 от 27.04.2018 г. за нуждите на Факултет обществено здравеопазване, катедра Здравни грижи, Учебен сектор Медицинска сестра.

В конкурса участва единствен кандидат Катя Генова Егурузе, главен асистент в катедрата по здравни грижи на Факултет по обществено здравеопазване към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна. Представен е необходимият пълен комплект от научните трудове и административни документи според изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна.

1. Кариерен профил на кандидата

Гл. ас. Катя Генова Егурузе, доктор, отговаря на условията за завършено **висше образование по обществено здравеопазване** (2004, МУ- Варна) и през 2016 г. **ОНС "Доктор"** по специалност „Управление на здравните грижи“ (диплом №169/20.05.2016 г.). Професионалното развитие на гл. ас. Егурузе започва като медицинска сестра в ПОКБ, III-то Вътрешно отделение – гр. Добрич. (1988-1993), а до 2000 г. продължава като старша медицинска сестра в същото отделение на лечебното заведение.

Академичното развитие на Катя Егурузе започва през 2001 година като „преподавател“ в Медицински колеж гр. Добрич, а от 2006 г. е преподавател към катедра „Здравни грижи“ към Факултет Обществено здравеопазване на Медицински университет – Варна. През периода 2011-2016 г. заема длъжност „асистент“, от 2016 г. „Главен асистент“ в същата катедра. От 2015 г. гл.ас. К. Егурузе изпълнява административни дейности към катедра „Здравни грижи“ като административен асистент (2015-2017) и Ръководител на Учебен сектор „Медицинска сестра“ (от 2017 г.).

В периода 2002-2018 година гл.ас. К. Егурузе е провела редица обучения като Палиативни грижи (2003); Хигиенна дезинфекция на ръцете (2007); Превенция на насилието на деца (2007); Препоръки за успешно кърмене (2009); Грижи за болни в старческа възраст (2011); Грижи за диабетно болен (2011); Наставничество в сестринството (2014); Здравето е в твоите ръце (2016) и др.

През 2014 г. придобива специалност по „Първични здравни грижи“.

Обща характеристика на научната продукция и публикационна активност

Гл ас. Катя Генова Егурурзе, доктор има представени **общо 56 научни труда.**

Разпределението им в **наукометричен аспект** е както следва:

- Автореферат – 1;
- Монография - 1;
- Учебници и учебни помагала – 5;
- Реално отпечатани пълнотекстови публикации в научни списания – 25, от които 7 в чужбина;
- Реално отпечатани пълнотекстови публикации в рецензирани сборници от научни форуми - 24;

Монографичният труд на тема „*Грижи за онкологично болни – предизвикателства за медицинските сестри*“ представя задълбочено и систематизирано проучване и идентифициране на потребностите от здравни грижи за хората с онкологични заболявания. Представена и анализирана е епидемиологичната характеристика на четири карцинома с локализация на гърдата, шийката на матката, простата и дебелото черво. Проучен и представен е опит на страни от Европа и света, в които планирането и оказването на високо квалифицирани сестрински грижи в областта на онкологичната медицина. Очертана е необходимостта от регламентиране на професионалните отговорности и правото на самостоятелно вземане на решение от отделните специалисти. Доказана е необходимостта от въвеждане на липсващи за страната професионални звена с цел повишаване качеството на предоставените грижи. Представени са актуални подходи за преодоляване на предизвикателствата при оказване на достъпни и всеобхватни грижи, взаимодействие със семейството, подкрепа свързана с медицинските и социалните аспекти на грижите.

Монографията е в обем от 121 страници, илюстрирана с 14 таблици и 18 фигури. Библиографията съдържа 173 източника, от които 25 на кирилица.

Изследователската работа и основните научни приноси са фокусирани в следните **тематични направления:**

➤ **Сестрински грижи при пациенти с онкологични заболявания**, насочени не само към пациента, но и в рамките на семейството и общността, включвайки подходи за разширяване на социалното функциониране на онкологично болните, техните социални умения и способности за активен и независим живот. Задълбочено са проучени и изследвани проблеми, които се пораждат от трудовата среда, спецификата на сестринския труд и предопределят приносът на онкологичната медицинска сестра.

Данните от емпиричните проучвания потвърждават необходимостта от повишаване на здравните знания, утвърждаване на нагласи и поведение на жените по отношение на карцинома на гърдата. Проучена е степента на компетентност на медицинските сестри за работа с жените и семействата им за профилактика на карцинома на гърдата.

Разработен и предложен е Модел на сестринска онкологична грижа, който да подобри качеството на грижите за пациентите и да улесни работата на медицинската сестра в и извън онкологичните структури.

Предложен е собствено разработен План за грижи, който съдържа 10 части и представлява научен принос с изключително практическо значение.

➤ **Палиативни и хосписни грижи**

Подробно в серия от публикации са разгледани палиативните и хосписни грижи, като е направен обзор на същността на този вид грижи, историческото им развитие до наши дни, предоставянето на палиативни грижи от медицинските сестри, и по конкретно контрол на болката, храненето и управлението на симптомите, съпътстващи прогресирането на заболяванията. С цел оптимизиране на сестринските дейности е установена ролята на мултидисциплинарния подход в оказването на грижата и ролята на медицинската сестра в него.

Доказана е необходимостта от прилагане на консултираща и подпомагаща сестринска грижа, насочени към близките и семействата на пациентите с онкологични заболявания.

➤ **Обучение на студентите в направление „Здравни грижи“**

За изясняване на основните аспекти са проведени научни проучвания насочени към процеса на обучение на студентите от специалност „Медицинска сестра“. Доказана е необходимостта от формиране на умения за работа в екип, с цел придобиване на нови знания, формиране на потребност за творческа изява и създаване на приемственост в творческата и научноизследователската дейност. Обоснован е стремежа за непрекъснато усъвършенстване на здравните грижи и поддържане и разширяване на знанията и уменията на студентите. Проучени са въпроси, свързани с продължителността на обучението, качеството на образователния процес във и извън учебните бази, нагласите за професионална реализация, изграждане на професионални умения за общуване с пациентите, изследване на мотивацията за избор на професия, предоставяне на качествено обучение на чуждестранни студенти и изграждане на визията на съвременната медицинска сестра.

➤ **Ролята на медицинската сестра в съвременното здравеопазване**

Очертана е ролята на медицинската сестра в съвременното здравеопазване при оказването на грижи за деца и възрастни. Разглеждани са новите възможности за реализацията на медицинската сестра при предоставяне на грижи в урологичната, хирургичната и ендокринологична практика.

В поредица от публикации са представени резултати от проведени проучвания в областта на опазването на женското и детско здраве.

3. Оценка на учебно - преподавателската дейност

Гл.ас. Катя Егурузе, участва в преподаването по специалност „Медицинска сестра“ като провежда лекции и практически упражнения по учебните дисциплини „Философия и въведение в сестринските грижи. Теоретични основи“, „Сестрински грижи при болни с онкологични заболявания“, „Сестрински грижи в педиатрията“, „Сестрински грижи за неврологично болни“, „Сестрински грижи за психично болни“, „Сестрински грижи при очни и ушно-носно и гърлени заболявания“, „Палиативни

сестрински грижи“, „Сестрински грижи при инфекциозно болни“, „Сестрински грижи при болни със соматични заболявания“, „Сестрински грижи по домовете“, „Сестрински грижи в ПЗП“ и Учебна/клинична практика.

Активно участва в организацията и провеждането на преддипломен стаж на студенти по специалност „Медицинска сестра“ и като наставник в провеждане на педагогическия стаж по специалност „Управление на здравните грижи“ с ОКС „бакалавър“ и „магистър“.

Автор и съавтор е на учебни програми по учебни дисциплини, включени в раздел „Практическите основи на сестринските грижи“ от учебния план за обучение по специалност „Медицинска сестра“ .

През 2018 г. гл. ас. Катя Генова е определена за научен ръководител на дипломна работа на студент по специалност „Управление на здравни грижи“ с ОКС „Магистър“.

4. Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели

Съгласно Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна гл. ас. Катя Генова Егурузе, доктор отговаря на общите условия за завършено **висше медицинско образование**, придобита **специалност по конкурса, ОНС "Доктор"** по специалност: „**Управление на здравните грижи**“, които се изискват за АД „**Доцент**“.

Заключение: Гл. ас. Катя Генова Егурузе отговаря на задължителните и специфични условия и наукометрични критерии за АД „Доцент“. След като се запознах подробно с предоставената ми документация и направих цялостна оценка на научно-изследователската и учебно-преподавателската дейност на участника в конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по специалност *Управление на здравните грижи* считам, че кандидатът гл. ас. Катя Генова Егурузе отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна.

Препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за гл. ас. Катя Генова Егурузе да заеме академичната длъжност „Доцент“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4.Обществено здраве, по специалност “Управление на здравните грижи” за нуждите на катедра Здравни грижи, Учебен сектор Медицинска сестра към Факултет обществено здравеопазване на Медицински университет – Варна.

01.08.2018г.
Гр. Варна

Подпис:

